



# BØRNEHUSET MOLEVITTEN

## LÆREPLAN 2023-24

RAPPORTEN ER HENTET: 24-05-2023  
HERNING KOMMUNE

**RAMBOLL**



# INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INTRODUKTION	3
1.1	Læsevejledning	3
1.2	Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	5
2	DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019	6
2.1	Børnesyn	6
2.2	Dannelse og børneperspektiv	7
2.3	Leg	8
2.4	Læring	9
2.5	Børnefællesskaber	10
2.6	Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	11
2.7	Samarbejde med forældre om børns læring	12
2.8	Børn i udsatte positioner	13
2.9	Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til overgange	14
3	DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019 - FOKUSOMRÅDER	16
3.1	Samspil og relationer	16
3.2	Evaluerende pædagogisk praksis	17
4	ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	18
4.1	Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	18
4.2	Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	19
5	DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	21
5.1	Alsidig personlig udvikling	21
5.2	Social udvikling	22
5.3	Kommunikation og sprog	23
5.4	Krop, sanser og bevægelse	24
5.5	Natur, udeliv og science	25
5.6	Kultur, æstetik og fællesskab	26
6	UDVIKLINGSPLANER	27

# 1 INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling.

Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016.

Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

## Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

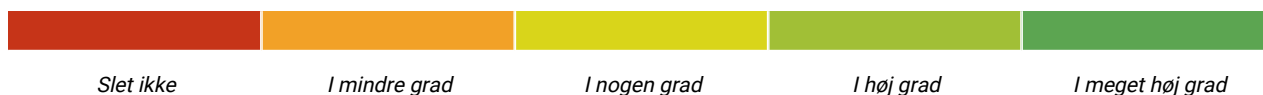
Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

## 1.1 Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddet pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

### Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:



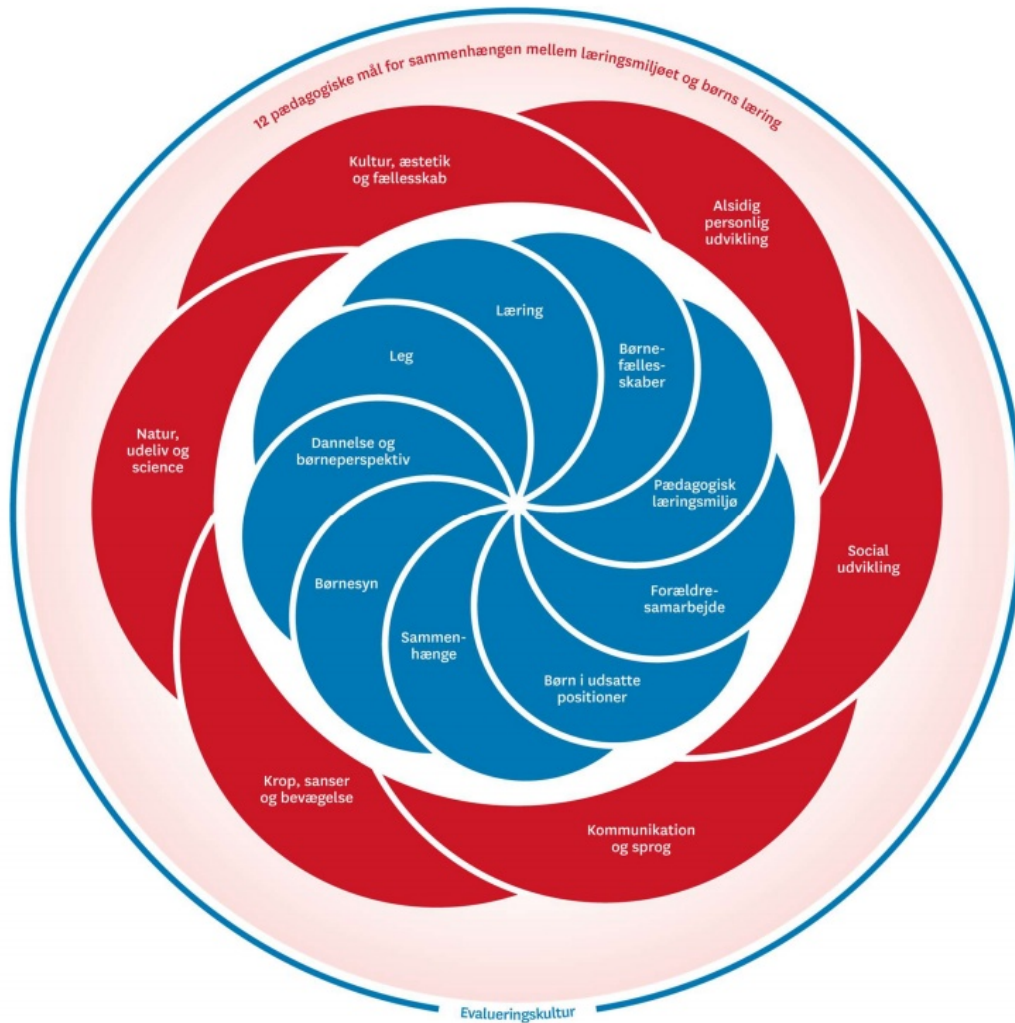
### Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

Under afsnittet om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarerne på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".



## Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag  
og de seks læreplanstemaer



## 1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Børnehuset Molevitten ligger i Herning midtby og er fordelt på tre martrikler. Vi består af en vuggestue og to børnehaver. Begge børnehaver har førskolegruppe og den ene børnehave har også en modtagegruppe. I alt er vi ca. 200 børn og ca. 60 ansatte.

Vi er beliggende meget central og har gode muligheder for at bruge lokalsamfundet og dets mange muligheder.

Vi har ikke én profil, da vi ønsker at være mangfoldig og tilbyder en hverdag og oplevelser ud fra børnenes behov og hvad der er af tilbud på den brede palet. Det betyder at vi ansætter personaler med forskellige faglige kompetencer og interesser og ikke mindst så personalesammensætningen på stuerne understøtter en god og bred gruppedynamik.

Men vi vil være en børnehave, der har et stærkt og tæt forældresamarbejde og som yder den ekstra støtte, som mange børn og familier på et tidspunkt oplever at have brug for. Vi har vores egen AKT pædagog og samarbejder tæt med kommunens øvrige konsulenter og sparringspartnere omkring barnets og familiens trivsel. Hver anden uge har vi en socialrådgiver, som sidder i en af vores institutioner, som er tilgængelig for både familier og medarbejdere.

Vores værdier er;

- Et positivt livssyn.
- Anerkendende fællesskaber
- Udfordrende udvikling.



## 2 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019

Evalueringsinstituttet (EVA) har i 2019 udgivet en revideret udgave af Redskab til selvevaluering, som er et redskab der blandt andet kommer omkring tematikkerne i det pædagogiske grundlag. Selvevalueringen et godt og anvendeligt analyseredskab, der skaber en ramme for en struktureret dialog om pædagogisk praksis.

Dato	PÆDAGOGISK GRUNDLAG								FOKUSOMRÅDER		
	Børnesyn	Dannelse og børneperspektiv	Leg	Læring	Børnefællesskaber	Læringsmiljø hele dagen	Samarbejde med forældre	Børn i udsatte positioner	Sammenhæng til bhk.	Samspil og relationer	Evaluerings af praksis
10-02-2023	4,3	3,0	4,7	4,7	4,0	4,0	4,0	5,0	5,0	4,7	4,0

### 2.1 Børnesyn

#### Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan kommer vores børnesyn til udtryk i hverdagen og i tilrettelæggelsen af vores pædagogiske læringsmiljøer i vores dagtilbud?
- Hvordan lykkes vi med at skabe rammerne for et godt børneliv, hvor der er plads og ro til at være barn?
- Hvordan oplever børnene, at vi ser dem som kompetente og selvstændige i vores pædagogiske praksis?
- På hvilke måder arbejder vi med børn som aktive medskabere af egen udvikling?

Vores børnsyn; "Alle skal blive så dygtige de kan" og alle skal møde der hvor de er udviklingsmæssigt og støttes i de udfordringer de måtte komme i. Det betyder at vi gennem planlægningen af pædagogiske aktiviteter og tiltag, hele tiden vurderer hvad børnegruppen og det enkelte barn har brug for. Det betyder at der laves lege/aktivitetsgrupper på tværs af alder, køn og kompetencer, som gør at børnene trives og udvikles bedst muligt. Der kan også ændres på at planlagte aktiviteter, fordi der er brug for en anden indsats eller andre tilbud til børnegruppen, fordi dagsformem viser sig at være en anden. Der afholdes samlinger 3-5 dage om ugen, afhængig af børnenes alder, hvor det enkelte barn kommer til orde, føle sig betydningsfuld og være en del af børnefællesskabet.

Vi vil møde et hvert barn med anerkendelse og omsorg. Vi vil arbejde for at ethvert barn skal udvikle sig så godt som det kan. Dette samtidig med at ethvert barn dannes til at løfte fællesskabet.

Vi synes at lykkes med at skabe et godt børneliv i Børnehuset Molevitten, hvor vi dagligt ser glade og tilfredse børn. De seneste målinger på forældretilfredshed 2022 viser at forældrene generelt er meget tilfredse, hvilket er af stor betydning for hvorledes at børnene trives. Vi indretter så der både er plads til mange forskellige tilbud, herunder også muligheden for at barnet kan finde ro og få sig en pause i løbet af dagen.

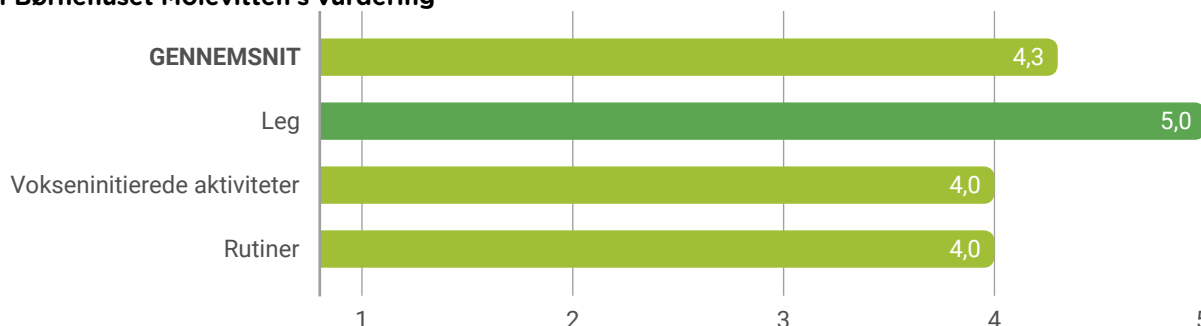
Børnene (må) oplever sig set på som kompetente og selvstændige mennesker, når de får lov at tage nogle valg og vise at de kan selv. Og for de ældste børn er samlinger, gode og stille fællesskaber omkring måltider/aktiviteter nogle af de steder, hvor de lyttes særligt til og har indflydelse på egen hverdag.



## 2.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehuset Molevitten's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:  
*I hvilken grad understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børn som medskabere af egen udvikling i disse udvalgte situationer?*

### 2.1.1.1 Børnehuset Molevitten's vurdering



## 2.2 Dannelse og børneperspektiv

### Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan forstår vi dannelse? Og hvordan afspejles den forståelse i tilrettelæggelsen af vores pædagogiske læringsmiljø?
- Hvordan skaber vi lige deltagelsesmuligheder for de børn, der har brug for støtte til at komme med initiativer og bruge deres demokratiske stemme?
- Hvornår har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle vores pædagogiske læringsmiljø?
- I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør det i dag?

Det er i samspillet med andre, at barnet dannes og indtager den dybere læring, der gør det til et "hensynsfuldt, kritisk og demokratisk" menneske. Dette betyder at vi skal have læringsmiljøer der understøtter det gode samspil børn og voksne imellem, hvor alle viser hensyn og har empati. Barnet møder voksne der hjælper med at forholde sig kritisk til tingene; hvad er godt og hvad er dårligt?

De børn der måtte have brug for støtte til at tage initiativer og bruge deres stemme, har særlig behov for en øvebane; det kan være i små grupper eller at have en voksen tæt på i konkrete situationer. Barnets perspektiv inddrages meget forskelligt, alt efter barnets alder. Så når der planlægges eks. Kroppen 2023, som er et stort fælles emne; har vi øje for barnets perspektiv.

Når vi har drøftelser vedr. et barns udvikling og udfordringer, vender vi også blikket imod barnets perspektiv; hvad vil barnet fortælles os, med den adfærd det udviser.

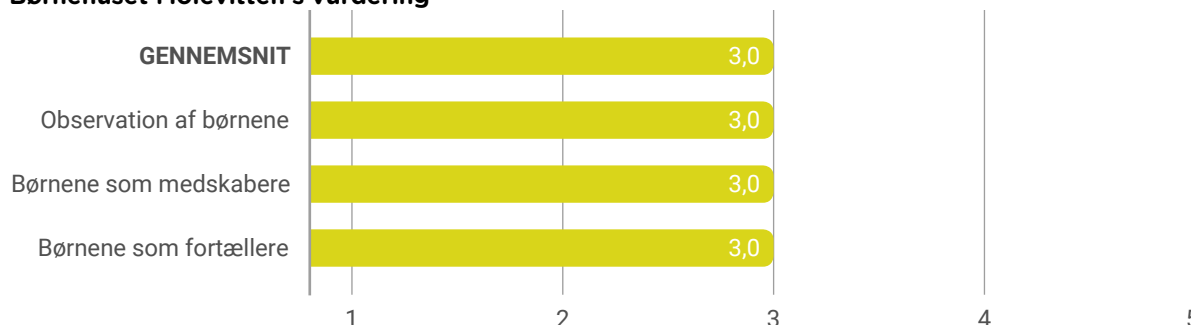
Vi har valgt at have særlig fokus på området i forbindelse med Meningsfulde fællesskaber, i 2022. Dog skal vi fortsat være opmærksomme på at få det indarbejdet i hverdagssituationer og planlagte aktiviteter.



## 2.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehuset Molevitten's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:  
*I hvilken grad bruger vi disse udvalgte tilgange til at inddrage børnenes perspektiver?*

### 2.2.1.1 Børnehuset Molevitten's vurdering



## 2.3 Leg

### Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan oplever børnene i vores dagtilbud, at vi anerkender og skaber rum for legen i den hverdag og i det pædagogiske læringsmiljø, vi tilrettelægger for børnene?
- Hvordan skaber vi lige deltagelsesmuligheder for de børn, der har brug for støtte til at komme med initiativer og bruge deres demokratiske stemme?
- Hvad gør vi for, at børnene får mulighed for at afprøve forskellige roller og positioner i legen?
- Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

Vi er kommet rigtig langt med at få skabt læringsrum, så børnene naturligt kan fordele sig, i fysiske rum og rum med forskellige tilbud. Det bliver italesat meget, at der er forskellige tilbud og at børnene kan vælge. Når et barn har brug for at komme ind i et legefællesskab, kan en voksen være tæt på eller deltage i en leg, hvor der øves; Hvordan kommer jeg med (ind i) en leg, hvordan er samspillet? (hvad kan jeg bidrage med) og hvordan kommer jeg ud igen? Den voksne er her en betydningsfuld rollemodel, der i kortere eller længere tid indgår og nogle gange tilføje legen, så den også kan rumme børn i udsatte positioner.

Vi startede processen omkring den nye pædagogiske læreplan med stort fokus på børnenes leg. Dels hvordan vi kan understøtte legen både med gode rammer og nye ideer, så legen fastholdes i længere tid. Dels med fokus på hvad legen viser os - kalder på.

Når den voksne er tæt på og nogle gange er involveret i selve legen er det også her, at der gøres observationer på barnets legekompeterencer og den sproglige udvikling.

Gennem børnenes leg viser de os deres interesser og opmærksomheder, men også deres legestadier og nærmeste udviklingszoner og dermed hvor deres behov er for vores medvirken.

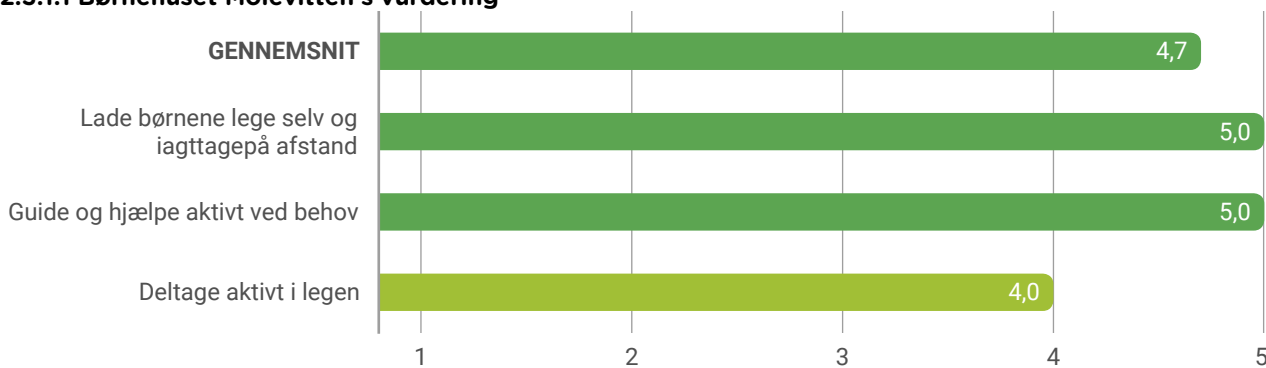




## 2.3.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehuset Molevitten's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad bruger vi disse udvalgte tilgange til at understøtte børnenes leg, så legen udvikler sig positivt for alle børn?*

### 2.3.1.1 Børnehuset Molevitten's vurdering



## 2.4 Læring

### Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring?
- På hvilke måder har vi fokus på læring gennem hele dagen (i både leg, aktiviteter og rutiner)?
- Hvad er vores rolle i forhold til at understøtte børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse i børneinitierede lege og aktiviteter?
- Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkedes med at tilrettelægge pædagogiske læringsmiljøer ud fra en bred læringsforståelse?

Daglige rutiner og overgange udgør en stor del af børnenes hverdag og har derfor stor opmærksomhed for os. Vi udvikler hele tiden de daglige rutiner, så de passer til børnegruppens alder, antal og fysiske rammer.

Vi er opmærksomme på at udvikle de daglige rutiner, så der sker læring hele dagen. Særligt er garderoben, spisesituationer og samlinger genstand for konstant udvikling og forbedring. "Tavlen" er et vigtigt redskab i alle børnehavegrupper, hvor der arbejdes med fælles opmærksomhed og hvor vi visuelt understøtter dialog og læring, og hvor barnet gives et visuelt overblik over dagen.

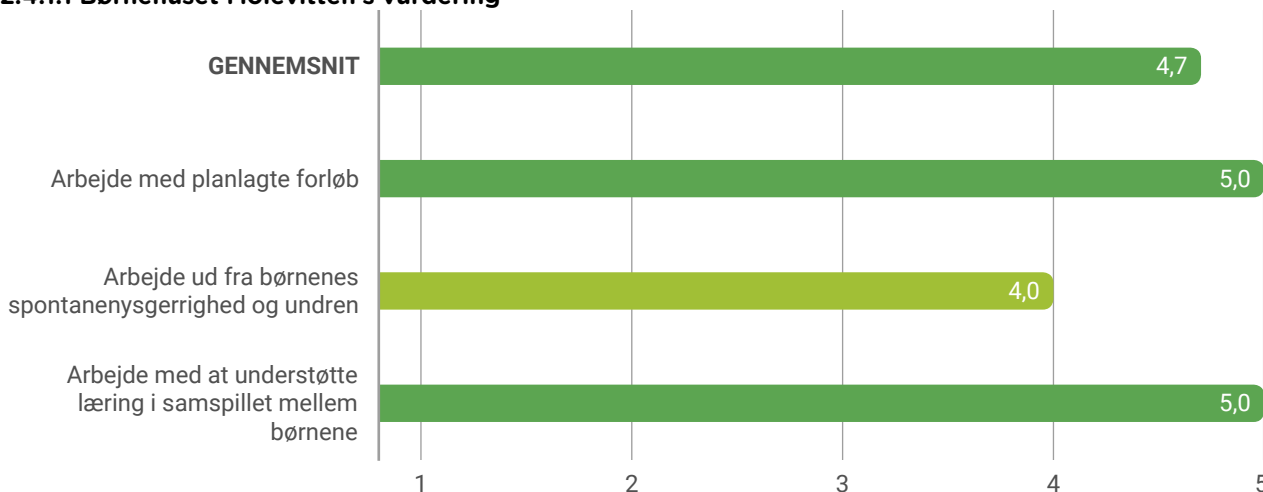
Herning Kommunes sprogindsats Nebula er netop nu anledning til at udvikle det sproglige miljø i alle rutiner, relationer og indretning.



## 2.4.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehuset Molevitten's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:  
*I hvilken grad har vi fokus på hver af disse udvalgte tilgange, når vi arbejder ud fra et bredt læringsbegreb?*

### 2.4.1.1 Børnehuset Molevitten's vurdering



## 2.5 Børnefællesskaber

### Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi pædagogisk med at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefællesskab?
- Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge gode relationer?
- Hvordan understøtter vi forældrenes rolle i forhold til at bidrage til velfungerende børnefællesskaber i vores dagtilbud?
- I hvilke situationer er det lykkedes os at skabe velfungerende børnefællesskaber, hvor alle børn er med?

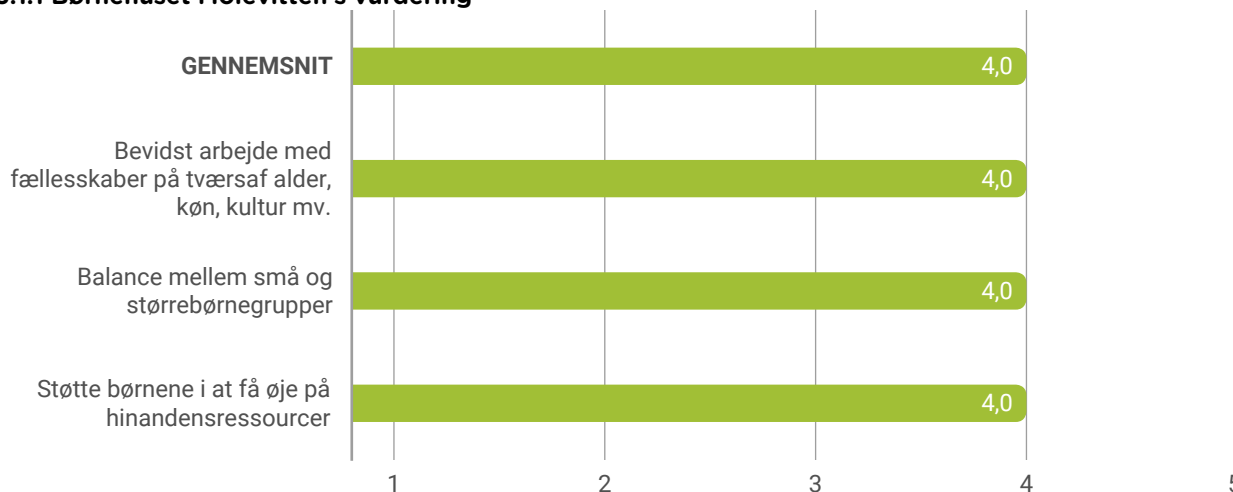
Venskaber er afgørende for alle børn. Derfor understøttes legen i mindre grupper. Der arbejdes bevidst med at børnene lærer at lege og samarbejde med mange børn, så deres venskaber udvides og så inklusion fremmes. Der gives individuel støtte til børn, som har behov for hjælp til at indgå i børnefællesskaberne. Forældre inddrages heri med råd og vejledning til hvordan de kan understøtte børnefællesskaber. Børnene leger på tværs af alder på legepladsen, og i ydertiderne er der samspasning på tværs af stuer, køn og alder. HMD rummer forskellige værktøjer, som benyttes til at "måle" relationer og der benyttes "Spørge Børge" til de ældre børn, til at evaluere børnefællesskaberne.



## 2.5.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehuset Molevitten's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:  
*I hvilken grad bruger vi disse udvalgte tilgange til at understøtte børnefællesskaber?*

### 2.5.1.1 Børnehuset Molevitten's vurdering



## 2.6 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

### Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske praksis, så vi har et stærkt pædagogisk læringsmiljø i både leg, aktiviteter og rutiner?
- Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi tilrettelægger vores pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at tilrettelægge vores pædagogiske læringsmiljø på?
- Oplever vi, at vi har brug for mere eller en anden viden og kompetence for at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø gennem hele dagen?

Vi evaluerer løbende vores indretning og vores daglige rutiner, så de fremmer børnenes læring hele dagen. Det sker dels på stuemøder og i tæt samarbejde med AKT og pædagogisk leder, som deltager regelmæssigt på stuemøder og er tæt på praksis.

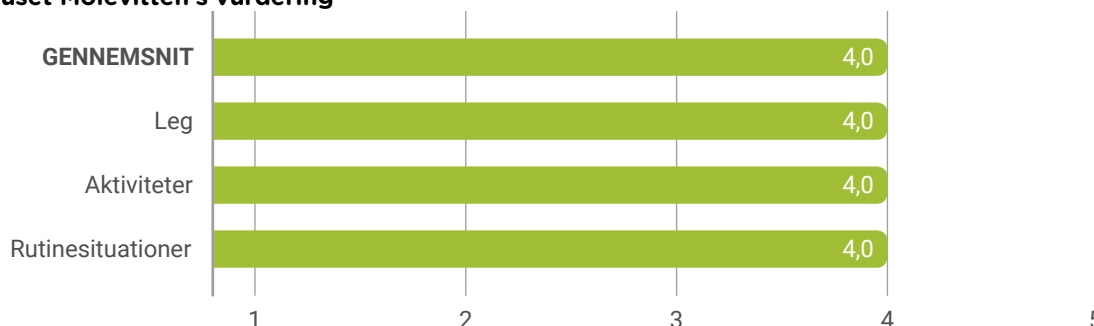
Vores løbende udvikling indenfor henholdsvis den nye pædagogiske læreplan, sprog i samspil, sprogtrappen, HMD, minisangglad, sprogvejlederuddannelser og Nebula holder konstant gryden i kog mht. at evaluere vores læringsmiljø. Nylig har vi fokus på evaluering og har indført en analog evalueringslogbog, så vi kan holde fast i evaluering, ny handling og opfølgende evaluering i forhold til læringsmiljø og læreplan m.m.



## 2.6.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehuset Molevitten's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:  
*I hvilken grad lykkes vi med, at forældrene er aktive medspillere om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse inden for disse udvalgte dimensioner?*

### 2.6.1.1 Børnehuset Molevitten's vurdering



## 2.7 Samarbejde med forældre om børns læring

### Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske praksis, så vi har et stærkt pædagogisk læringsmiljø i både leg, aktiviteter og rutiner?
- Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, læring, udvikling og dannelse?
- Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?
- Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning?

Vi prioriterer gode afleveringer og afhentninger for børn, og sender f.eks. gerne besked med update, hvis der har været en svær morgen.

Vi benytter AULA dagligt med info og nyheder. I månedsplaner informerer vi om hvad vi arbejder med på stuen og på tværs i Børnehuset Molevitten.

Vi inviterer til forældresamtaler med udgangspunkt i dialogprofiler, sprogvurderinger og sprogtrappen m.m.

Vi afvikler forældremøder og sender nyhedsbreve med info og inspiration til børns læring.

Via det nye Nebula vil vi sende yderligere inspiration til forældre omkring hvordan de kan understøtte den læring, som vi pt. arbejder med på stuerne.



## 2.7.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehuset Molevitten's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:  
*I hvilken grad skaber vi et pædagogisk læringsmiljø for alle børn, hvor børnene får de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes inden for disse udvalgte situationer?*

### 2.7.1.1 Børnehuset Molevitten's vurdering



## 2.8 Børn i udsatte positioner

### Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljøer, så de understøtter læring, trivsel, udvikling og dannelse hos børn i udsatte positioner?
- Har vi i tilstrækkeligt omfang faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i vores pædagogiske læringsmiljø?
- Hvordan sikrer vi, at vi har blik for alle de børn, der er i periferien af børnefællesskabet - og dem, hvis udsathed er mindre synlig?
- Hvordan fungerer vores eventuelle samarbejde med andre instanser som PPR, sundhedspleje, tale-høre-pædagog mv.?

Stuerne arbejder dels ud fra "den røde tråd", der beskriver henholdsvis hvornår der laves sprogtrappe, sprogvurdering, dialogprofiler, overgangsbeskrivelser og afvikles forældresamtaler m.m.

Pædagogisk leder og AKT deltager 2 gange årligt på stuemøder, hvor data på stuens børn gennemgås og hvor der gives sparring og udveksles ideer om tiltag og behov på den enkelte stue.

Vi benytter os ofte og gerne af alle tværfaglige samarbejdsfora i kommunen omkring udvikling af det enkelte barns trivsel og børnegrupperes trivsel.

Vi har socialrådgiver fysisk til stede hver 2. uge på skift i vores huse, med mulighed for sparring til forældre og medarbejdere.

Vi har et tæt samarbejde med den enkelte familie, hver gang vi har en særlig indsats omkring deres barn.

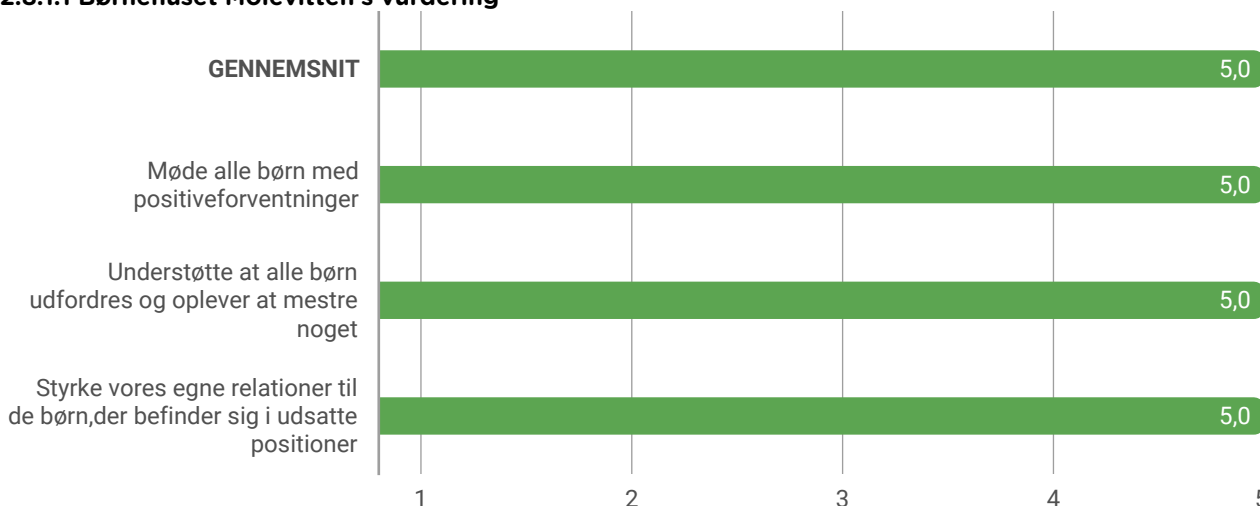
Vi har fornyet opmærksomheden på de mere stille børn på stuerne, og er OBS på at de også har brug for noget ekstra, for at udvikle sig så godt som muligt.



## 2.8.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehuset Molevitten's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:  
*I hvilken grad bruger vi disse udvalgte pædagogiske tilgange til at sikre, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i børnefællesskaberne?*

### 2.8.1.1 Børnehuset Molevitten's vurdering



## 2.9 Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til overgange

### Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvilke gode eller dårlige erfaringer har vi med pædagogiske tiltag og initiativer rettet mod kommende skolebørn?
- Hvad mener vi, er de vigtigste faktorer for, at børn oplever tryghed og sammenhæng i overgange?
- Hvordan oplever vi samarbejdet med skole, fritidshjem/SFO eller andre dagtilbud i forbindelse med overgange?
- Hvordan kan vi følge op på, hvordan børnene har oplevet overgangen fra dagtilbud til skole eller SFO/fritidshjem?

Vi har et meget tæt samarbejde med Vestervangskolen hvortil vi leverer de fleste af vores børn, når de skal i skole. Vi arbejder målrettet ud fra et årshjul med flere årlige tiltag der understøtter overgangen til skole.

Vi afvikler forældresamtaler i starten af førskoleen, på baggrund af nye dialogprofiler, hvor vi drøfter hvordan vi kan samarbejde om at deres barn udvikler sig bedst muligt og hvordan vi kan gøre det enkelte barn skoleklar.

Vestervangskolen og Børnehuset Molevitten mødes flere gange årligt på lederplan, hvor årshjul løbende justeres og forbedres.

Medarbejdere fra børnehaven, SFO og børnehaveklasse mødes og evaluerer overgange.

Der medfølger personale fra førskolegrupperne den første måned når børnene starter i SFO i juni.

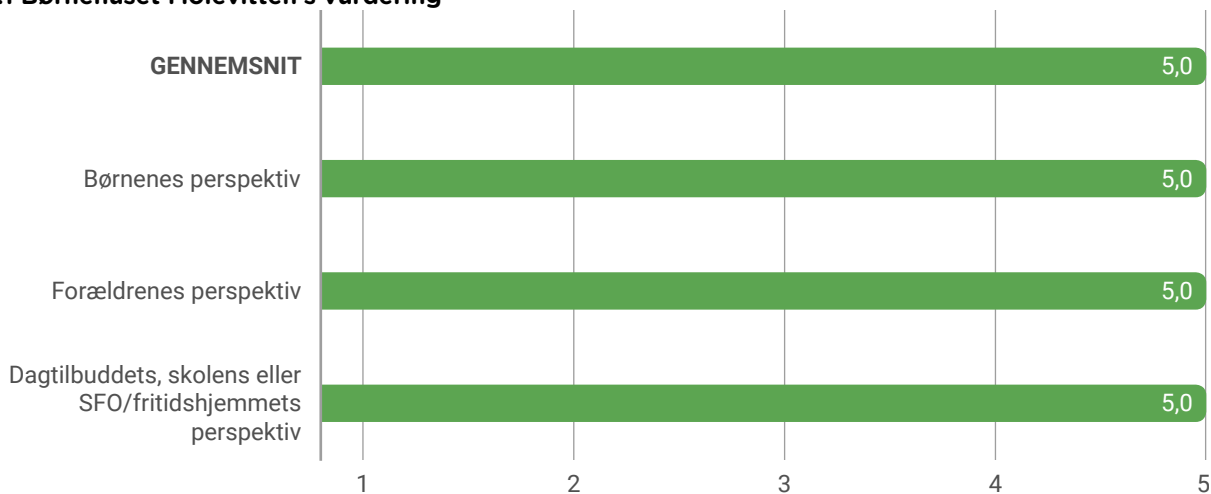
Derudover laves der en overlevering af børn fra førskolen til kommunens øvrige skoler, da vi årligt overleverer børn enkeltvis til mange øvrige skoler.



## 2.9.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehuset Molevitten's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:  
*I hvilken grad inddrager vi disse udvalgte perspektiver for at sikre sammenhæng i de forskellige overgange?*

### 2.9.1.1 Børnehuset Molevitten's vurdering





## 3 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019 - FOKUSOMRÅDER

### 3.1 Samspil og relationer

#### Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad kendetegner de situationer, hvor vi oplever nærvær mellem os og børnene, og vi er fordybede sammen?
- Hvornår oplever vi, at vi ikke er tilgængelige for børnene og ikke har mulighed for at reagere på deres behov?
- Hvordan kommunikerer vi med børnene, både kropsligt og sprogligt, i forskellige situationer i løbet af dagen?
- Hvordan kan vi understøtte det enkelte barns trygge tilknytning gennem det pædagogiske arbejde med hele børnegruppen?

Der er tilknyttet en kontaktpædagog til alle børn. Men vi arbejder bevidst med, at alle medarbejdere på stuen har kendskab til det enkelte barn og dennes familie.

Pædagogisk leder, AKT og kommunes nye samarbejdsmodel understøtter samspil og relation på stueniveau.

Vi arbejder målrettet med at pædagogmedhjælpere også kvalificeres til et bevidst pædagogisk arbejde omkring det enkelte barn. Derfor uddannes både pædagoger og medhjælpere i sproguddannelsen Nebula.

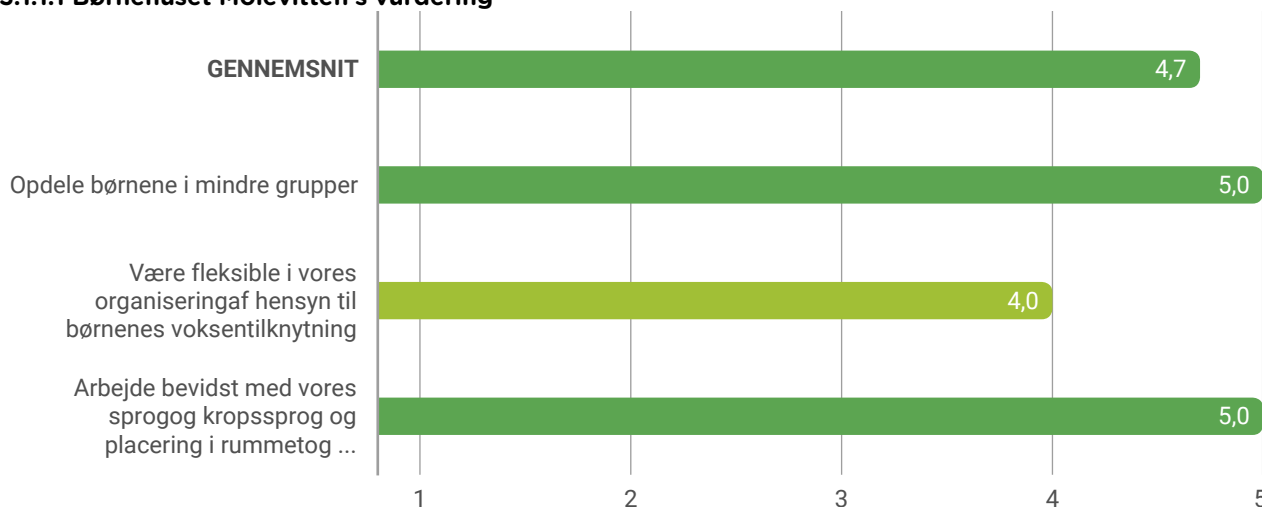
Vi opdeler oftes muligt børnene i mindre grupper og stuerne er indrettet bedst muligt med flere "læringsstationer" og mindre legemiljøer.

Vi arbejder med tydelige roller for personalet i løbet af dagen, så der er nogle som kan fordybe sig, mens andre kan være "blæksprutter".

#### 3.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehuset Molevitten's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:  
*I hvilken grad har vi fokus på disse udvalgte tilgange i vores arbejde med at skabe gode samspil og relationer?*

##### 3.1.1.1 Børnehuset Molevitten's vurdering







## 3.2 Evaluerende pædagogisk praksis

### Refleksionsspørgsmål til inspiration

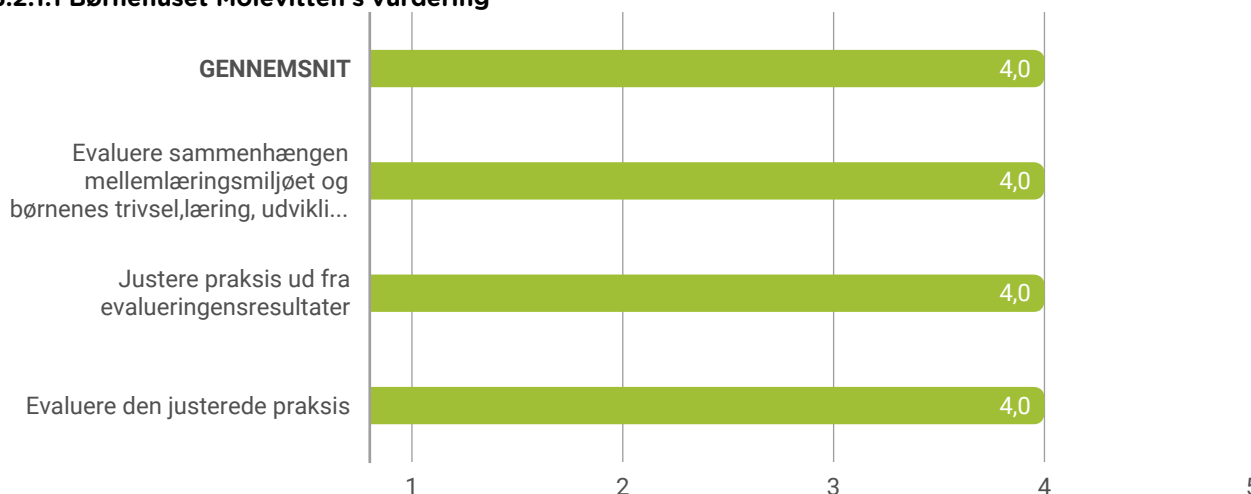
- Hvordan evaluerer vi det pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?
- Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk?
- Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for på aktiviteterne eller på børnenes læring?
- Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering til at justere vores pædagogiske læringsmiljø?

Vores løbende udvikling indenfor henholdsvis den nye pædagogiske læreplan, sprog i samspil, sprogtrappen, HMD, minisangglad, sprogvejlederuddannelser og Nebula holder konstant gryden i kog mht. at evaluere vores læringsmiljø. I 2023 vil vi refokuserer på selve den pædagogiske lærerplan, da vores fokus de seneste år har været på alle de øvrige tilgange til at understøtte den pædagogiske udvikling. Dette i en grad så vores medarbejdermålinger viser, at vi har "tagt" lidt af det fælles sprog omkring lærerplanerne. De øvrige indsatser har medført megen evaluering og nytænkning, men vores målinger har vist behov for at refokusere på evaluering som metode. Derfor indfører vi i 2023 en analog evaluerings logbog, som alle stuer benytter. Pædagogisk leder og AKT vil tage udgangspunkt i evaluerings logbogen i deres sparring med stuerne. Evalueringslogbogen vil benytte denne enkle model.

### 3.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehuset Molevitten's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad er vi opmærksomme på disse udvalgte dimensioner, når vi evaluerer vores pædagogiske praksis?*

#### 3.2.1.1 Børnehuset Molevitten's vurdering





## 4 ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

### 4.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

"Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

---

#### Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

---

Vi har gode muligheder for at benytte os af lokale tilbud og derved udvide de pædagogiske læringsmiljøer. Grønne områder med motorikbaner, legepladser, museer, kirke, og biblioteket er i en afstand som vi kan komme til på egne cykler. I forbindelse med temaer benytter vi os af de lokale muligheder og de kulturelle tilbud der findes i midtbyen. Vi har netop påbegyndt et samarbejde med plejehjemmet, hvor vi fremover gerne må komme på besøg og deltage i relevante arrangementer, hvor børn og beboerne kan opleve en gensidig glæde af hinanden. Vi deltager hvert år i Vestervang skolens "Åben skolegård". Her mødes vi med borger fra lokalsamfundet, skolens - og forældre i institutionen og har sammen nogle oplevelser med børnene og får skab nogle gode relationer på tværs af skole og institution.

Forældrebestyrelsen får fremlagt evalueringen af de pædagogiske læreplaner, og der drøftes løbende emner som forældresamarbejde, overgange og pædagogiske tiltag.

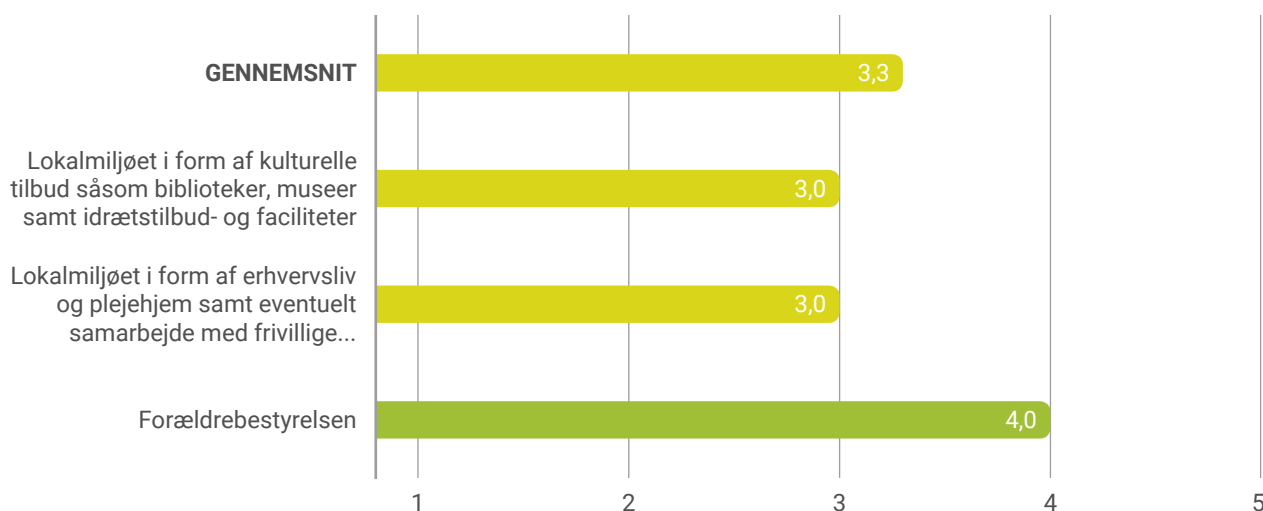
Vi inddrager forældrebestyrelsen tidligst muligt, når nye tanker opstår og har et konstruktivt og betydningsfuldt samarbejde.

Bestyrelsen bidrager selv med emner til drøftelse og er f.eks. involveret i arbejdsdage og pædagogisk dag.

#### 4.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehuset Molevitten's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:  
*I hvilken grad formår vi at inddrage følgende i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børnene?*

##### 4.1.1.1 Børnehuset Molevitten's vurdering



## 4.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30).

### Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vores fysiske rum, inde som ude, er i konstant forandring så pasningsbehovet opfyldes og børnenes behov for gode overgange sikres. Læringsmiljøerne indenfor er med til at afgrænse børnenes muligheder for at kunne vælge stationer og muligheden for at "afgrænse" sig, muligheder for at danne og være i små legegrupper, hvor de kan udfolde sig; sprogligt, kreativt, med IT/teknologi, motoriske udfoldelser og ikke mindst lege det de har brug for. Når der indrettes eller ændres i grupperummene, inddrager vi i et vist omfang børnenes perspektiv, så vi får deres bud på, hvor hvad de gerne vil have omkring sig og muligheder for. Forældresvarene i Tilfredshedsundersøgelsen 2022 viser en stor samlet tilfredshed, herunder også med de fysiske rammer. Dette itakt med, at vi har prioriteret vore legepladser og fordeling af grupperum.

Alle i Børnehuset Molevitten skal trives og have det godt! Derfor er samspillet altid i fokus og de voksne er helt automatisk de gode rollemodeller. Herning model dagtilbuds værktøjer og Fri for mobberi er med til at have fokus på anerkendelse, struktur og tydelige regler for samvær, som er fundamentet for god trivsel og anerkendende samvær. Vi vægter høj grad af åbenhed og gennem dialog, få det bedste resultat. Der skal være plads til forskelligheder og alle har forskellige kompetencer at byde ind med.

Mhs. til det æstetiske børnemiljø, arbejder vi på, at få brugt de mange kommunale og lokale tilbud om kulturelle og æstetiske oplevelser mere fremover. Indretning og udsmykning drøftes og ændres ofte, og her kan børneperspektivet også være meget relevant, at inddrage.

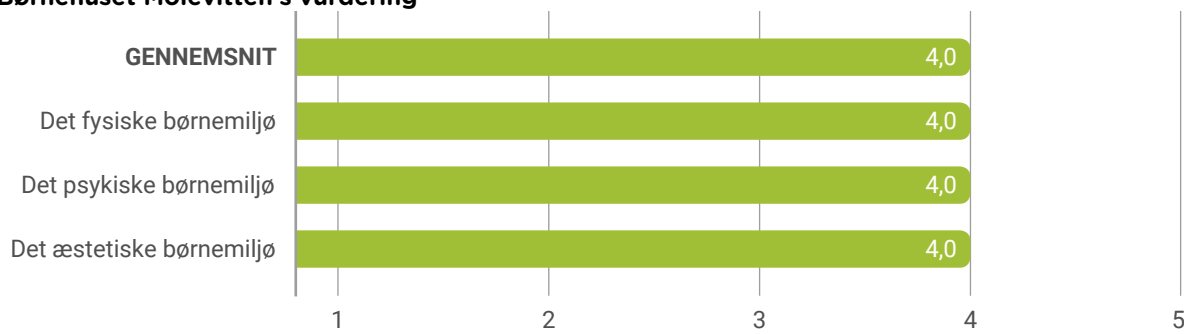


## 4.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehuset Molevitten's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

*I hvilken grad lykkedes det os at skabe et sundt og udviklende børnemiljø indenfor disse tre områder (med inddragelse af børneperspektivet)?*

### 4.2.1.1 Børnehuset Molevitten's vurdering





## 5 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

### 5.1 Alsidig personlig udvikling

#### Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

#### Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Børns alsidige udvikling indeholder 4 centrale begreber som er; engagement, livsduelighed, gåpåmod og deltagelseskompetencer; en læring som alle børn tilegner sig i samværet med andre, når de mødes med anerkendelse og er med i børnefællesskabet. Derfor er legen og små lege/aktivtets gruppe meget central i vores hverdag. Vi har en struktur som gør at alle dagligt oplever at kunne være i en lille gruppe, hvor der er plads til fordybelse og plads til at øve sig i ovenstående elementer. Vi arbejder rigtig meget med selvhjulpenhed, som er med til at barnet oplever selvtillid og selvværd. Vi er opmærksomme på det enkelte barns læringsstil, for at kunne støtte og guide bedst muligt.

Vi har systematiseret barnets mange overgange, så vigtig viden om barnet går videre til modtagne personaler, så vigtig viden og processer ikke går tabt eller i stå. Vi arbejder med Herning model Dagtilbud og Fri for Mobberi, som understøtter at barnet lære sig selv og sine følelser at kende. Når enkelte børn har brug for en særlig støtte, laves der i samarbejde med forældrene en handleplan, hvor indsatsen beskrives og hvor der stilles skarpt på det læringsmiljø som barnet færdes i. Den demokratiske dannelse øves f.eks når der ventes på tur, og når barnet stilles over for et valg af f.eks en aktivitet, indkøb til stuen mm. Emner som behovsudsættelse, empati og mod er særlig vigtige i det pædagogiske arbejde, da det er grundlaget for at barnet udvikles til at blive livsduelige. Vi ønsker samtidig, at møde barnet i positive relationer og med anerkendelse. Barnet skal møde betydningsfulde voksne, i dets tid i Børnehuset Molevitten, så vi bruger fortsat relationsskemaer, så vi sikrer at dette sker.



Forældrene inddrages både når der arbejdes med ovenstående og øvrige læreplanstemaer. Det har stor betydning for barnet, at der er en fælles tråd for, hvad det møder i hjemmet og i institutionen, en rød tråd der fremmer en positiv udvikling.

## 5.2 Social udvikling

### Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

### Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Barnets sociale udvikling er tæt forbundet med barnets alsidige udvikling, da den sociale udvikling handler om barnets kompetencer til at kunne deltage og have medindflydelse og have empati for andre. Og her er legen det store omdrejningspunkt, også i institutionens hverdag. Her er det den voksnes opgave at indgå i legen, og trække sig igen, når legen er godt igang og når der er sikret gode relationer og i børnefællesskabet. Her spiller det fysiske læringsrum en vigtig rolle, så der er skabt gode muligheder for at børnene sammen kan vælge rum i rummet, der giver plads til fordybelse og "arbejdsro".

Hvad angår både den alsidige og sociale udvikling ser vi først og fremmest barnets styrker før vi ser dets udfordringer; også i alle overgangsbeskrivelser. For at kunne se disse kompetencer kræver det, at alle børn individuelt, at de har brug for forskellige stilladser omkring sig og ikke mindst passende udfordringer, for at kunne udvikle sig. Alle børn skal blive så dygtige som de kan, også de dygtige! Barnets sociale udvikling (og dets alsidige udvikling) er tæt forbundet med øvrige læreplanstemaer som Sprog og kommunikation og Kultur, æstetik og fællesskab.

Herning model dagtilbuds værktøjer og børneregler er elementer i den daglige pædagogik, lige som forældreinddragelse skal have høj prioritering.



## 5.3 Kommunikation og sprog

### Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

### Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Barnets kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i de nære relationer. Derfor er alle ansatte vigtige rollemodeller og er forpligtiget til at tage denne rolle på sig og sikres, at der er både "Ugles" og foreteages "vippeture" m.fl. Den samlede sprogvurdering i institutionen og i hele Herning kommune har gennem de seneste år ikke vist det ønskede resultat. Det har medført at vi i Børnehuset Molevitten er certificeret i Sprog i samspil 2021 og i 2023-24 uddannes alle ansatte i NEBULA - Sprogklar. Dette sker sideløbende med at der er stor fokus på sprog og kommunikation i hverdagen. Alle tosprogede deltager i sproggrupper på max 4 børn, og hvor der kan deltage etnisk danske børn der har brug for en særlig indsats. Når et barn score særlig eller fokuseret indsats (Sprogvurdering 3-6 år) eller under trin i Sprogtrappen ( ved 2 år) laves der i samarbejde med forældrene og eller sammen med talelæren (sprogvejlederne) en handleplan for, hvilken indsats der skal laves. Der laves dialogisk læsning med børnene i mindre grupper og i lidt større grupper, jo ældre børnene er. I børnehaverne bruges der tavler, som både er med til at give barnet overskuelighed og som en kommunikations platform. Der er altid adgang til bøger, læsehjørner og muligheden for at øve "skrivning". Forældrene inddrages ved at få informationer om, hvad der arbejdes med i gruppen og får samtidig små opgaver/ ny viden med hjem, så de kan understøtte den sproglige indsats. Her forventes at NEBULA- Sprogklar bliver et rigtig godt værktøj fremover. Vi har bogkasser i alle afdelinger, så familien kan låne relevante bøger, også på en del forskellige sprog, der matcher de bøger der aktuelt bliver læst på gruppen.



## 5.4 Krop, sanser og bevægelse

### Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.  
  
Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene
- bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

---

### Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

---

Krop, sanser og bevægelse score pænt højt i vores data, både af forældre og personaler. Bevægelse er en stor del af barnets hverdag i Molevitten. Der er på alle tre matrikler gode legepladser, som de seneste år er restureret og fornyet, og indsatsen er endnu ikke afsluttet. Vi ønsker os udearealer der appellerer mest muligt til børnenes leg, eksperimenterer med kroppen og bevægelse. Vi ønsker at vise børnene glæden ved bevægelse og ikke mindst ved at være ude. Det indendørs fysiske læringsmiljø er i konstant forandring og der er en særlig opmærksomhed på, hvor børnene kan bevæge sig mere frit og bruge kroppen. Vi er opmærksomme på overvægtige og motorisk udfordrede børn igennem et tæt samarbejde med forældrene og eksterne samarbejdpartnere. Vi er opmærksomme på de madpakker barnet har med i børnehaven; har et indhold som tilføjer barnet den mængde energi det har brug for at trives og være med i børnehavens hverdag. Der arbejdes med barnets personlige grænser når dette falder naturligt ind, eller hvis vi bliver opmærksomme på en overskridelse.





## 5.5 Natur, udeliv og science

### Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

---

### Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

---

Området natur, udeliv og science er et område som vi hele tiden er opmærksomme på; børnene er ude og opleve naturen, lige som naturen periodisk tages med indenfor. Gennem faglige drøftelser er vi blevet opmærksomme på, at hverdagen byder på mange muligheder for at barnet kan eksperimentere og begynde at få en matematisk forståelse. Området og de 17 verdensmål, skal vi være opmærksomme på at få mere i spil, og inspirere hinanden....



## 5.6 Kultur, æstetik og fællesskab

### Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

---

### Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

---

Vi har en del børn med anden kulturel baggrund og det fremmer børnefællesskabet at lytte til andre sprog og tale om andre kulturelle traditioner. Traditioner som fødselsdage, danske højtider og andre festligheder afholdes. Vi gøre gerne hverdagen til en fest ved at fejre succes. I vores lokale område er der en del muligheder for at få kulturelle oplevelser. Vi tilbyder barnet mulighed for at afprøve forskellige materialer og udtryksformer.

Vi ønsker at være en institution hvor vi anerkender og værdsætter forskellen på mennesker.

Her er en særlig mulighed for at kunne udvide forældresamarbejdet; forældres medvirken i hverdagen, med på udflugter og byde ind med andre former for kultur end den danske.

## 6 UDVIKLINGSPLANER

*Børnehuset Molevitten har ikke oprettet udviklingsplaner til denne læreplan.*